

VRANOVSKÝ ZPRAVODAJ

BŘEZEN 2015

„RADOSTNÁ MYSL
JE JAKO JARO.
OTEVÍRÁ KVĚTY
LIDSKÉ POVAHY.“
JEAN PAUL

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

rád bych se věnoval v březnovém úvodníku zpravodaje tolik otřepávanému tématu začátku roku, shromažďování a nakládání s kovovým odpadem a bioodpadem. Novelou zákona o odpadech, s účinností od 1. ledna 2015, musí každá obec zajistit shromažďování, popřípadě svoz kovového odpadu a bioodpadů. Co píší odborné články o bioodpadech? Bioodpady, nebo také kompostovatelné odpady, dělíme na biologicky rozložitelné odpady (BRO) a biologicky rozložitelné komunální odpady (BRKO).

BRO jsou všechny kompostovatelné odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství, z výroby a zpracování potravin. Dále to jsou odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky, odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu, papírové, lepenkové a dřevěné obaly, stavební a demoliční odpady a odpady z čištění odpadních vod.

BRKO jsou odpady z domácností a jim podobné odpady z živností, úřadů i průmyslu. Mezi tyto odpady patří separovaný odpad z domácností a zahrad, dále odpady z veřejné zeleně, z tržišť a odpady z kuchyní a stravoven.

Pro nás znamená bioodpad biologicky rozložitelný komunální odpad, tedy BRKO. Dle původu a složení hovoříme o bioodpadu z domácností a ze zahrad:

Organické zbytky a bioodpady z domácností: zbytky ovoce a zeleniny (včetně citrusových plodů), kávové a čajové zbytky, zbytky pečiva, skořápky z vajíček a ořechů, lepenka, papírové kapesníky, ubrousky, zvadlé květiny, zemina z květináčů, podestýlka domácích býložravých zvířat, zbytky vařených jídel (brambory, těstoviny, rýže, knedlíky apod.)

Organické zbytky a bioodpady ze zahrad: posekaná tráva, listí, větvičky, plevele, zbytky ovoce, zeleniny, piliny, hobliny, kůra, popel ze dřeva, trus býložravých hospodářských zvířat, peří, chlupy, vlasy, stará zemina.

Možnosti nakládání s bioodpadem jsou v podstatě dvě. Založit si svůj vlastní kompost s následným použitím, nebo ukládat bioodpad do sběrných nádob a nechávat jej vyvážet. Naše obec se rozhodla, že nechá na každém občanovi, jak s bioodpadem naloží. Na základě ankety bude každému, kdo se jí zúčastnil, bezplatně na dobu pěti let zapůjčeno zařízení dle výběru. (poté bude bezplatně převedeno na majitele) Svoz bioodpadu bude probíhat podobně jako u směsného komunálního odpadu, dle rozpisu technických služeb. Na sběrná místa v obci budou umístěny velkoobjemové nádoby na bioodpad a kovový odpad. Do nádob na kovový odpad patří například: hliníkové plechovky od piva, limonád, energy drinků, dále víčka od jogurtů a paštik, alobal apod. Dále do něj patří prázdné konzervy, plechovky, plechové uzávěry od zavařovacích sklenic, víčka, klíče, zámky, skoby, hřebíky, a další drobný kovový odpad. (pozor, plechovky od barev jsou nebezpečný odpad). Objemnější kovový odpad bude svážen dle zvyku vždy v jarních měsících v rámci úklidu okolo Vranové. Třídění odpadů je v naší obci zařítý pojem. K plastům, sklu, papíru a oděvům nám tedy v nejbližší době přibudou další výše zmínované složky.

Pěkný začátek doufejme, že nejen astronomického jara...

Rostislav Cichra

PŘIPOMÍNÁME

Úhrady za odvoz komunálního odpadu pro rok 2015

jsou občané povinni uhradit nejpozději:

- za první pololetí - 1. polovinu stanovené částky do konce března 2015
- za druhé pololetí - 2. polovinu stanovené částky do konce září 2015

Stanovená částka na jednoho obyvatele pro rok 2015 činí 450,- Kč.

Poplatek za psa pro rok 2015

Majitelé psů jsou povinni uhradit nejpozději do konce března 2015.

Výše poplatků za psa pro rok 2015:

- za jednoho psa 100,- Kč (za každého dalšího 150,- Kč)

Výše poplatků za psa pro majitele v důchodovém věku:

- za jednoho psa 70,- Kč (za každého dalšího 100,- Kč)

Dále upozorňujeme, že každý držitel psa je povinen splnit ohlašovací povinnost do 15 dnů od vzniku poplatkové povinnosti a v téže lhůtě je povinen hlásit každou změnu, která má vliv na výši poplatku. Pokud snad někdo nemá ohlášení provedeno, urychleně si dejte vše do pořádku.

Dne 29. března se nastává letní čas!

(Detailnější informaci o „čase“ naleznete uvnitř zpravodaje)

ZDRAVOTNICKÁ PÉČE

Odpolední ordinační hodiny lékařů v Letovicích

Pondělí	MUDr. Kratochvílová	telefon 516 474 583	do 16.00 hod.
Úterý	MUDr. Šafránek	516 474 365	do 17.00 hod.
Středa	MUDr. Bajarová	516 481 245	do 16.00 hod.
Čtvrtek	MUDr. Striová	516 474 362	do 16.00 hod.

Služby lékařů

6. 3. MUDr. Striová
13. 3. MUDr. Kratochvílová
20. 3. MUDr. Šponerová
27. 3. MUDr. Vašková

Nepřítomnost

16. 3. — 20. 3. MUDr. Striová

Zastupují:

MUDr. Šafránek a MUDr. Kratochvílová

Rozpis stomatologické první pomoci - okres Blansko - BŘEZEN 2015

1. 3. MUDr. Loskot	Svitávka, Hybešova 197	516 471 210
7. 3. MUDr. Lukeš	Boskovice, Smetanova 24	516 454 046
8. 3. MUDr. Mikulášková	Letovice, Mánesova 468/2	516 474 488
14. 3. MUDr. Houdková	Blansko, Pražská 1b	731 144 155
15. 3. MUDr. Padalík	Boskovice, Nemocnice Boskovice	516 491 263
21. 3. MUDr. Paderová	Šebetov, 117	516 465 452
22. 3. MUDr. Paulíková	Černá Hora, Zdrav. středisko	725 415 615
28. 3. MUDr. Pernicová	Boskovice, Růžové nám. 16	774 177 804
29. 3. MUDr. Pokorná M.	Blansko, Gellhornova 9	516 412 422

Mimo výše uvedenou dobu je služba stomatologické LSPP zajištěna v Úrazové nemocnici Brno, Ponávka 6, tel. 545 538 111 - ve všední dny od 17.00 do 7.00 hodin. O sobotách, nedělích a svátcích nepřetržitě 24 hodin.

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT

Finanční úřad - Informace k podání daňového přiznání 2015

Rozšířené úřední hodiny pro podání přiznání k dani z příjmů na FÚ Boskovice

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
23. 3. 2015	24. 3. 2015	25. 3. 2015	26. 3. 2015	27. 3. 2015
8:00 – 18:00	8:00 – 18:00	8:00 – 18:00	8:00 – 18:00	8:00 – 18:00
30. 3. 2015	31. 3. 2015	1. 4. 2015	2. 4. 2015	3. 4. 2015
8:00 – 18:00	8:00 – 18:00	8:00 – 18:00	8:00 – 15:30	8:00 – 14:00

Zaměstnanci Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj budou pomáhat s vyplněním formulářů, poradí poplatníkům a odpoví na jejich otázky. Pro naše občany nejblíží **v Letovicích 19.3.2015 od 8:00 do 17:00 na Městském úřadě.**

Autobusové zájezdy s odjezdem z Letovic

4.4.	Velikonoční wellness v termálních lázních Győr - relax,	550 Kč
11.4.	Nitra a Podhájská - poznání a relax,	850 Kč
8.-9.5.	Norimberk zoo, delfinárium a Legoland - pro děti,	2 550 Kč
23.-24.5.	Za poznáním Jižních Čech - poznání,	1 950 Kč
30.5.	Praha a muzikál Mamma Mia - muzikál,	1 250 Kč
13.6.	Medvědí soutěska - poznání,	1 000 Kč
20.6.	Dunajská cyklostezka - cyklo,	800 Kč

Více informací: www.slunceasnih.cz

CK Slunce & Sníh, Růžové nám. 3, Boskovice

tel.: 605454249, e-mail: info@slunceasnih.cz

NOVÉ SDRUŽENÍ ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝCH v LETOVICÍCH

www.novesdruzenizp.cz

zve

11. 3. 2015 - Zábavné odpoledne plné hudby s oslavou svátku žen

Začátek: 14:15

Kde: Kulturní dům Letovice

—

20. 3. 2015 - Rehabilitační odpoledne v nemocnici Blansko

Odjezd: 14:45 z náměstí

Program:

plavání a cvičení v bazénu

vodoléčba ve vířivce

Relaxační soubory v tělocvičně

—

23. 4. 2015 - Zájezd pro zdraví - zajímavosti Pardubicka

Přihlášky od 30. 3. 2015 na telefonu 516 481 218

—

23. 5. - 30. 5. 2015 - Ozdravný pobyt v Deštném v Orlických horách

Plná penze, ubytování v 2-3 lůžkových pokojích

Přihlášky do 1. 4. 2015 na telefonu: 516 474 955, 775 270 155

INZERCE

Hledám brigádníka(y) na prodej do kiosku v období květen až srpen 2015. V případě zájmu volejte 607 126 035. Ing.Radomil Hančík, Vranová 135

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Blahopřání

Všechno nejlepší, hodně štěstí, klidu, pohody a stálé zdraví do dalších let přejeme všem jubilantům, kteří v březnu slaví své kulaté narozeniny, nebo více jak 70 let. Mezi jubilanty v tomto měsíci patří dámy a páni:

Marie Hejlová

Marie Hladilová

Alena Jeřábková

Alois Nečas

Ludmila Kaderková

Milan Hejl

Jaroslava Holková

Pavel Weingart

Marta Tenorová

Hodně štěstí, zdraví a spokojenosti přejeme i všem ostatním nejmenovaným, kteří v tomto měsíci slaví své narozeniny.

SPOZ a OÚ Vranová

Prosíme občany, kteří si nepřejí, aby jejich jména byla ve společenské kronice zveřejněna, aby to nahlásili paní Marii Pospíšilové, tel. č. 516 470 765.

MASOPUSTNÍ FOTOGALERIE

V sobotu 14. 2. 2015 prošel naší obcí masopustní průvod. Přinášíme vám obrazovou dokumentaci.

Masopustní veselice začala před obecním úřadem společnou fotografií. Průvod masek s vlastním vystoupením prošel postupně celou obec a společenská akce byla zakončena společným posezením v kulturním domě. Poděkování patří všem zúčastněným jak aktivním účastníkům, tak i přihlížejícím, neboť právě přihlížející přispěli částkou 6500,- Kč. Peníze budou použity nanákup knih do místní knihovny. Ještě jednou děkujeme.

Barevnou variantu fotek naleznete v elektronické podobě na obecních webových stránkách.

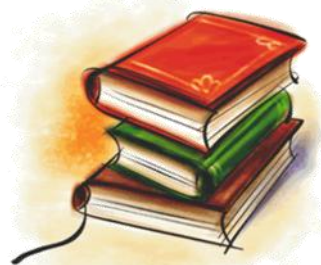

Místní lidová knihovna oznamuje

V březnu, měsíci věnovanému knihám si můžete v naší knihovně vypůjčit nové knihy, koupené z peněz vybraných při "ostatkové obchůzce". S radostí jsem hned v pondělí navštívila Knižní klub na Starobrněnské ulici a zakoupila tyto knihy :

- Ostrov tisíce pramenů
- Stříbrná zátoka
- Údolí lišek
- Kavky nad městem
- Pompejan
- Ada a myši strašidlo
- Kronika rodu Spiderwicků druhý a třetí díl
- Papírová města
- Kamarádi od Vrbového potoka
- Taková medvědí rodinka

Celková cena za zakoupené knihy 2.500,- Kč.

Další knihy za zbylou částku budou nakupovány během roku podle nabídky.

Děkuji nejen milým maskám, ale i všem, kteří na knihovnu tímto způsobem přispěli.

Jiří ŽÁČEK—NESMRTELNÁ KNIHA

Gutenbergovská éra prý končí, vytlačena érou počítačů. Tradiční tištěnou knihu prý brzy vystřídá kniha elektronická. Ale i guru postmodernismu Umberto Eco, který rozhodně netrpí staromilstvím, podotýká, že počítač je snadno zranitelný, závislý na elektrické síti a nelze si ho vzít do postele.

Připomíná: Knihy patří k těm druhům nástrojů, které jednou vynalezeny nemusí být dále vylepšovány, protože jsou zcela v pořádku v té podobě, v níž byly od počátku, stejně jako kladivo, nůž, lžice či nůžky.

K přednostem tradiční tištěné knihy patří i některé nekonvenční způsoby jejího užití. Namátkou: kniha spolehlivě nahradí ulomenou nohu postele či skříň; lze ji použít jako schůdek při líbání příliš vysoké přítelkyně i k podložení téže vleže; v případě nouze nahradí balící, cigaretový i toaletní papír; z vytržených listů můžete skládat čepice, vlaštky a lodičky k pobavení nudících se dětí; hodí se i k rozdělení ohně při zbloudění v divočině; kniha je vhodnou skryš bankovek na horší časy i tajných

milostných dopisů; klasický román v tvrdé vazbě vás ubrání při napadení zuřivým analfabetem; středně velká knihovna při nedostatku jiného paliva postačí k vytopení místního hostince i k upálení kacíře...

Je snad zřejmé, že tradiční tištěná kniha je nahraditelná jen stěží.

BŘEZEN – měsíc, kdy se mění čas

V každodenním životě používáme **středoevropský čas (SEČ)**. Jde o sluneční čas, v zásadě tedy vychází z denního pohybu Slunce oblohou. Slunce ve 12 hodin vrcholí (kulminuje) na jihu a v 0 nebo 24 hodin prochází dolní kulminací na severu. Tento pohyb je ovšem zdánlivý a ve skutečnosti je způsoben otáčením naší Země kolem vlastní osy. SEČ dále platí v naší zeměpisné délce, přesněji na poledníku 15 stupňů východní délky; tento poledník prochází u nás například Jindřichovým Hradcem. Jde současně o střední čas, to znamená, že není vztažen na pohyb skutečného Slunce. To se totiž oblohou během roku pohybuje nepravidelně; příčinou je jednak měnící se rychlost Země na eliptické oběžné dráze kolem Slunce, jednak nakloněná zemská osa, takže roční dráha Slunce, ekliptika, je obdobně nakloněna vzhledem k nebeskému rovníku, podél něhož čas měříme. Proto SEČ vychází z pohybu myšleného, tzv. středního slunce, které se pohybuje zcela rovnoměrně po nebeském rovníku. Takový čas pak vyhovuje současným pravidelně jdoucím časoměřičům. Středoevropský čas platí nejen u nás, ale i ve většině evropských států. Není to úplně samozřejmé, protože denní pohyb Slunce by například ve Francii lépe vyhovoval světovému času UT, o němž se zmiňujeme dále. Ještě nápadnější rozdíl nastává v západním Španělsku. Naproti tomu je výhodnější mít jediný čas v celé Evropské unii.

V jarním a letním období je u nás zaváděn **středoevropský letní čas (SELČ)**, který je o hodinu napřed proti středoevropskému. V minulosti byl zaváděn v letech válečných a poválečných. Kromě toho jsme letním časem oblaženi každoročně od roku 1979 dodnes a to cosi signalizuje o stavu naší civilizace. V roce 2015 se letní čas zavádí v neděli 29. března, kdy se o druhé hodině SEČ posunou hodiny na třetí hodinu SELČ. Letní čas skončí v neděli 25. října; tehdy se o třetí hodině SELČ posunou hodiny na druhou hodinu SEČ. Letní čas tedy nyní začíná poslední březnovou nedělí a končí poslední říjnovou

nedělí. Ke změně u nás dochází v témže datu jako v těch evropských státech, ve kterých normálně platí středoevropský čas. Jediné vysvětlení pro jeho zavádění by mohly být energetické úspory. Nikde se však neshledáte s odborně fundovaným pojednáním, které by to zdůvodnilo. Naopak mezi občany roste s těmito technokraticky prosazovanými změnami času nespokojenost. Náš řádný středoevropský čas platí jen pět měsíců. Dostáváme se pak blízko situace v Sovětském svazu, kde celoročně platilo děkretnoje vreme – čas posunutý o hodinu napřed proti místnímu pásmovému. Nelze se divit, že náš jediný správný pásmový čas není část (snad většina?) publicistů schopna nazvat správně a označuje jej jako „zimní“. Ve skutečnosti je zimní čas o hodinu pozadu proti středoevropskému a platil u nás pouze od 1. 12. 1946 do 23. 2. 1947.

Pásmové časy

Světový čas UT (nebo **SČ**) se počítá podle pohybu středního slunce vzhledem k základnímu greenwichskému poledníku a zůstává o hodinu pozadu vůči středoevropskému času. Na světový čas pak navazují **pásmové časy** včetně středoevropského. Podle původní představy byla Země rozdělena na 24 časových pásem kolem poledníků, jejichž zeměpisná délka je celistvým násobkem patnácti stupňů, tedy 0°; 15°; 30°; 45°; 60°; 75° atd. Kolem těchto poledníků 7,5° západně a 7,5° východně vzniknou hranice daného pásma. Pásmové časy v takto stanovených pásmech pak mají místní čas svého středního poledníku a tyto časy se liší o hodinu. Toto ideální schéma je pak upravováno a měněno +8 hodin, v Indii platí kompromis SČ + 5 h 30 min. Pokud telefonujeme do nějakých vzdálených míst, měli bychom si být tohoto rozdílu vědomi. Přitom platí, že pásmové časy východnějších států jsou napřed proti našemu středoevropskému – Austrálie je o 7 až 9 hodin napřed, Japonsko o 8 hodin napřed. Naopak pásmové časy západnějších států jsou pozadu proti nám – východ USA o 5 nebo 6 hodin, západ USA o 9 hodin. Jestliže tedy do Austrálie zatelefonujeme v poledne, zvedne volaný v Austrálii telefon v místních večerních hodinách, zavoláme-li před půlnocí, zazvoní volanému v Austrálii telefon ráno nebo dopoledne následujícího dne. Zavoláme-li ve 23 hodin do USA, zazvoní tam volanému telefon v 17 hodin ve východních státech nebo ve 14 hodin na západě USA. Musíme však počítat případně s hodinovým rozdílem, protože letní časy se dnes zavádějí např. i v USA; podrobný přehled o termínech jejich zavádění lze zjistit z internetu.

Atomové hodiny

V šedesátých letech minulého století se začaly používat atomové hodiny. A právě v současné době je nejdokonalější časová stupnice udržována souborem přesných cesiových atomových hodin. Pravidelnost jejich chodu je obdivuhodná, k chybě jediné sekundy dojde za dva miliony roků, takže s jejich pomocí a s použitím speciálních pozorovacích přístrojů mohou vědci kontrolovat nepravidelnosti zemské rotace nebo ověřovat relativistické jevy. Chod atomových hodin se trvale navzájem porovnává, a tak se vytváří a uchovává **světový koordinovaný čas UTC** a **mezinárodní atomový čas TAI**. V České republice patří do tohoto souboru cesiové hodiny Hewlett-Packard modelu 5071A, umístěné v Ústavu radiotechniky a elektroniky Akademie věd ČR. Tyto hodiny určují čas UTC (TP), tedy **pražský koordinovaný čas Tempus Pragense**. Časová stupnice UTC je mnohem rovnoměrnější než například otáčení Země. Abychom otáčení Země a stupnici UTC udrželi v přesném souladu, vkládáme podle potřeby do stupnice UTC **přestupnou sekundu**. Naposledy byla vložena jednu sekundu před 1 h SEČ, a to 1. července 2012.

Přehled akcí a bohoslužeb v březnu 2015

Neděle 8. března – **svátek sv. Jana z Boha** – zakladatele řádu Milosrdných bratří – tento svátek se bude slavit v klášterním kostele již **v sobotu 7. března**; při slavnostní mši sv. v 18.00 hodin bude zpívat klášterní schola.

Koncem března plánuje **Katolická beseda** členskou schůzi, na které bude přednášet P. Jan Kotík (farář v Řečkovících). Jsou vítáni také noví zájemci o členství.

Neděle 29. března v 18.00 hodin – **Večer chval** ve farním kostele

Své příspěvky do této rubriky
zasílejte prosím, na e-mail:
mil.trundova@seznam.cz

Křížové cesty během postní doby:

Farní kostel sv. Prokopa – středa v 16.30 hodin, pátek v 17.30 hodin, neděle v 17.00 hodin

Klášterní kostel sv. Václava

v pondělí a v sobotu

17.00 hodin – růženec

17.30 hodin – křížová cesta

Možnost změny vyhrazena.

Aktuální informace a zprávy najdete na <http://farnost.katolik.cz/letovice/>

Památka sv. Jana z Boha – zakladatele moderního zdravotnictví

I když se mnohým 8. března vybaví spíš Mezinárodní den žen slavený od roku 1911, přesto je tento den od roku 1550 spjatý s památkou zakladatele moderního zdravotnictví a Hospitálského řádu Milosrdných bratří, svatého Jana z Boha.

Po velice dobrodružném životě člověka mnohých povolání prožil Jan jako 43 letý prodáváč knih tak silné vnitřní obrácení a lítost nad svým nevázaným životem, že ho zavřeli do dobové císařské takzvané nemocnice mezi psychicky nemocné, kde v lidsky nedůstojných podmínkách a při metodách zdravotní péče tehdejší doby zahořel hlubokou úctou k nemocným a touhou starat se o ně tak, jak se postaral Milosrdný Samaritán o nemocného v hostinci.

Žil v pohnuté době velice podobné té naší – na jedné straně honba za bohatstvím v objevené Americe spojená se stěhováním národů v protikladu k veliké materiální a morální bídě na starém kontinentu. K tomu ještě arabsko-maurská nadvláda na Pyrenejském poloostrově, kterou španělská královna řešila konverzí a inkvizicí maurských obyvatel a šlechticů. Svatost Jana z Boha se ukázala, když v tak těžké době nehleděl na původ, rasu a náboženské vyznání chudého nebo nemocného člověka, který potřeboval pomoc, ale v každém viděl vždy jen svého bližního. Světcovo motto „Tělem k duši“ se stalo základem komplexní péče o nemocné a prozrazuje o něm, že nedělal nic, co by nedokázali dělat i jiní lidé.

Dne 8. března 1550 ho našli klečet mrtvého na podlaze jeho cely; bylo mu teprve 55 let. Jako dědictví nám zanechal řád, který byl před 265 lety pozván do Letovic hrabětem Jindřichem Blümegenem. Řád přinesl praxi *hospitality* = pohostinnosti, což znamená přijímat a starat se bez rozdílu o nemocné v nemocnici jako o hosty.

O udržení tohoto ducha *hospitality* sv. Jana z Boha v letovické nemocnici Milosrdných bratří svědčí nejenom záznam v knize *Paměti města Letovic* o hospitalizaci 72 ruských a 140 francouzských znepřátelených vojáků po bitvě u Lipska roku 1813, ale i dnešní rodinná atmosféra tohoto zařízení jak po znárodnění, tak i po převzetí nemocnice nynější státní správou.

Svatý Jan z Boha zůstává stále aktuální výzvou života podle nejvyššího principu lásky a spravedlnosti.

Bratr Ján Karlík OH

Z činnosti Katolické besedy v Letovicích

Mezi nejstarší organizace, které v Letovicích působí, jistě patří Katolická beseda. Její původní název zněl „Beseda katolických mužů a jinochů v Letovicích“. Na letošní rok připadá 120. výročí jejího vzniku.

Z historických záznamů Besedy se dočteme, že „iniciátorem vzniku BESEDY byl tehdejší letovický kaplan P. Jan Holba, a to již v listopadu roku 1895. V tomto roce byl zahájen nábor členů a přípravné práce k rozsáhlé kulturně-náboženské činnosti“. Činnost Besedy se postupně rozvíjela a k tomuto rozvoji velkou měrou přispěl právě její zakladatel P. Jan Holba a pozdější její předseda, letovický děkan P. František Krchňák. Na jejich vytrvalou a úspěšnou činnost navazovali další předsedové, k nimž patří v neposlední řadě P. Pavel Kopecký i minulý farář P. Jan Bezděk. I v současnosti se Katolická beseda snaží šířit vzdělávací, duchovní a kulturní hodnoty podle křesťanských zásad v našem městě a okolí. Každoročně jsou pořádány zajímavé přednášky s kulturně-náboženskou tematikou, zájezdy členů a příznivců Besedy na významná poutní a historicky zajímavá místa, jako např. zájezd na poutní místo do kostela Božího milosrdenství ve Slavkovicích, na poutní místo v rakouském Mariazell a v loňském roce zdařilá návštěva blízkého poutního místa Kalvárie u Jaroměřic a významných kostelů v Moravské Třebové. Členové Besedy nechyběli při známé akci Dne kostelů, kdy byly instalovány výstavy kostelů z naší vlasti i ze zahraničí. Úspěšná je činnost zaměřená na vydávání publikací a pohlednic, o které je ve veřejnosti zájem. Výbor Katolické besedy také pečuje o cennou relikvii, spolkový prapor slavnostně posvěcený v roce 1897. V současné době je tato vzácná památka uložena v muzeu brněnského biskupství a je nahrazen zdařilou replikou.

V současné době zaznamenala organizace některé změny. Po odchodu bývalého předsedy Jana Bezděka byl dne 17. 12. 2014 zvolen nový předseda Ing. Jozef Gabarík. Organizace byla od 1. 1. 2015 zaregistrována pod názvem Katolická Beseda Letovice z.s. (zapsaný spolek) a byly přijaty nové stanovy spolku.

V letošním roce bude Beseda podle plánu pokračovat v činnosti zaměřené na přednášky, zájezdy, oslavy náboženských a kulturních výročí a především oslavy 120. výročí založení Besedy, věnovat se zájmové i sportovní činnosti a hlavně získat nové členy z řad mládeže. Chceme naplňovat odkaz zakladatele Katolické besedy P. Holby i dlouholetého předsedy P. Františka Krchňáka, chceme zachovat Besedu i pro další generace.

Dr. J. Chloupek

Jak bude použita Tříkrálová sbírka

Letošní tříkrálová sbírka začala na Nový rok a trvala do 14. ledna. 2. ledna při mši svaté požehnal koledníkům z celé naší diecéze otec biskup. Mottem letošní sbírky byla slova Matky Terezy: ***„Člověk nežije tolik z lásky, kterou přijímá, jako mnohem více z té, kterou dárkuje.“***

Na Blanensku se vybíralo ve více než stovce obcí. **Letošní výtěžek 1 694 427 Kč** bude použit na podporu charitního díla:

- Podpora krizového ubytování se zajištěním základních životních potřeb lidí v náhlé, nečekané krizové situaci
- Pomáháme zdravotně postiženým žít v přirozeném sociálním prostředí
- Podpora dobrovolnického centra
- Vzájemná humanitární pomoc jako východisko z nouze
- Každé dítě má právo na radostné prázdniny, každé dítě má právo na úsměv

Většina prostředků bude použita na projekty Oblastní charity Blansko, do jejíž působnosti patří i Letovice. Další část na Projekty Diecézní charity Brno a na potřeby Charity ČR. Část prostředků poputuje na humanitární pomoc do zahraničí a malá část je určena na režii sbírky.

Veliké poděkování patří všem dárcům za jejich dary. Koledníkům za čas a ochotu zapojit se do koledování.

Marie Sedláková, koordinátorka sbírky

Koncert KPH

Trio Trifoglio

Středa 4. března 2015 v 18.30 hod.

Vstupné: 120,- Kč / na koncert platí předplatné KPH

Studenti uměleckých škol zdarma.

∞

Koncert

Dětský maškarní karneval

Neděle 15. března 2015 od 15.00 hod.

Divadlo Koráb Brno+ balónkový klaun

Vstupné: děti v masce zdarma

děti bez masky 20,- Kč

dospělí 40,- Kč

∞

Divadelní představení

Světáci

Pondělí 16. března 2015 v 19.00 hod.

Účinkuje: Divadelní společnost HÁTA

Vstupné: předprodej 290,- Kč,

na místě 350,- Kč

∞

Koncert

„LAĎA KERNDL 70“

Neděle 29. března 2015 v 17.00 hod.

Vstup: předprodej 200,- Kč, na místě 250,- Kč

Velikonoční dílna

Šárky Trubákové

Květiny Glorie

Sobota 28. března 2015 ve 13.00 hod.

Sál MKS Letovice

∞

Koncert KPH

Houslový virtuóz Ivan Herák

s cimbálovou kapelou

Středa 8. dubna 2015 v 18.30 hod.

Vstupné: 120,- Kč / na koncert platí

předplatné KPH

Studenti uměleckých škol zdarma.

∞

Divadelní představení

ZASE TA SBOROVNA

Pátek 10. dubna 2015 v 19.00 hod.

Hrají: Pavel Trávníček, Linda Finková, Kateřina

Kornová, Hana Sršňová, Monika Fialková, Hana

Tunová a Zdeněk Havlas

Vstupné: předprodej 200,- Kč ,

na místě 250,- Kč

∞

Beseda

Ing. Tomáš Příbyl

„Neslavné havárie slavných raket“

Čtvrtek 16. dubna 2015 v 17.00 hod.

Po besedě bude zahájena výstava RMK Letovice.

Dobrovolný příspěvek.

BŘEZEN: ČTENÍ - pro zábavu i k zamyšlení.....

Co o březnu můžeme najít na internetu (převzato z wikipedia.cz)?

Březen je podle gregoriánského kalendáře třetí měsíc v roce. Má 31 dní. Český název měsíce pochází z rašení bříz a začátek březosti zvířat.

V období kolem 21. března nastává jarní rovnodennost. Slunce při svém zdánlivém ročním pohybu protíná světový rovník - přechází z jižní polokoule na severní.

Původně byl březen v římském kalendáři první měsíc v roce.

Březen začíná vždy stejným dnem v týdnu jako listopad a v nepřestupný rok jako únor.

Slunce

Slunce putuje v Rybách a 20. března v 23 h 44 min SEČ vstupuje do znamení Berana. Den a noc jsou stejně dlouhé, nastává jarní rovnodennost. Začíná astronomické jaro.

Délka dne

V březnu přibývá dne o 1 h 57 min.

Příroda

Po jarní rovnodennosti se den prodlužuje. Stromy jsou připraveny k pučení, v lese můžete najít první posly jara – bledule a sněženky. Objevují se drozdi zpěvní, budníčci menší a čápi – nejprve čápi černí a poté čápi bílí. Zajáci a jezevci mají mláďata a ve stojatých vodách se shromažďují k páření obojživelníci – skokani, ropuchy a čolci. Vyletují včely a probouzejí se první motýli – hlavně babočky a žluťásci řešetlákovi. Netopýři se probouzejí ze zimního spánku.

Kalendárium svátků a lidových tradic

1. Pražná neděle, 8. Kýchavá neděle, 15. Družebná neděle, 22. Smrtná neděle, 29. Květná neděle – končí 40denní půst, začínají Velikonoce, 30. začíná Pašijový týden – Modré pondělí, 31. Šedivě úterý.

Počasí dle 100letého kalendáře

Od 1. do 4. velký vítr, ráno sníh, večer déšť a sníh, při tom velmi studeno, dne 5., 6. slunečno, od 7. do 9. deštivo, 11. sníh, 16., 17. jasno a studeno, 18. velmi studený vzduch, 19. a 20. velmi studeno a hluboký sníh, 21. studeno, větrno, sníh, dne 22. déšť a sníh do 24., kdy mrzne; jasno a hezky do 27., na to pošmourně a déšť.

„Svatá panna Viktorie obrázky na okna ryje.“

BŘEZNOVÁ OBLOHA

Večery neustále zpestřuje Venuše, která se přesunula nad západní obzor do souhvězdí Ryb a je pozorovatelná stále déle: zapadá po 21. h. Nedaleko ní zůstává Mars, který sestupuje pod západní obzor kolem 20. h. Téměř celou noc sledujeme nápadného Jupitera, který zapadá v 6 h ještě před východem Slunce a zpětným pohybem se vrátil ze souhvězdí Lva do nevýrazného sousedního Raka. Ve druhé polovině noci v souhvězdí Štíra je viditelný také Saturn, který vychází kolem půlnoci a ráno vystoupí k nebeskému poledníku nad jih. Souhvězdí Orionu najdeme večer na jihozápadě a následuje ho jasná hvězda Sirius. Mléčná dráha klesá během noci k severnímu obzoru, za níž se téměř skryje v 1 h. Jarní souhvězdí Lva vrcholí na jihu ve 23 h, po něm souhvězdí Panny ve 2 h a Pastýře ve 3 h. Tato souhvězdí nám připomínají, že 20. 3. ve 23 h 45 min již začíná astronomické jaro. Měsíc dva dny před úplňkem projde 3. 3. ve 2 h jihozápadně od Jupitera. Skupinku Měsíce, Jupitera a hvězdy Regulus ve Lvu sledujeme 4. 3. zhruba 1 h po půlnoci. Ubývající Měsíc prochází 9. 3. ve 3 h blízko hvězdy Spiky v souhvězdí Panny. 12. 3. ve 3 h 40 min se Měsíc před poslední čtvrtí přiblíží Saturnu a hvězdě Antares ve Štíru. Nov 20. 3. nebude nenápadný jako obvykle, protože se postará o částečné zatmění Slunce. Úkaz začíná v 9 h 36 min, při maximu v 10 h 46 min bude Měsícem zakryto 74 % slunečního kotouče. Celý úkaz skončí v 11 h 57 min. Úkaz pozorujeme pouze pomocí speciálních filtrů. Mladý Měsíc krátce po novu spatříme nad západním obzorem 22. 3. v 18 h 48 min; blízko srpečku bude Venuše a Mars. Seskupení měsíčního srčku s hvězdou Aldebaran a hvězdokupou Plejády v Býku spatříme 24. 3. ve 21 h. Jižně od hvězd Castor a Pollux v souhvězdí Blíženců prochází Měsíc po první čtvrti pozdě večer 28. 3. Dalšího seskupení se v březnu již podruhé Měsíc zúčastní 30. 3. před půlnoci spolu s Jupiterem a Regulem, nejjasnější hvězdou Lva. Den nato, 31. 3., prochází Měsíc jižně od této hvězdy.

ZDRAVÍ

V březnu je podle tradiční čínské medicíny potřeba posilovat žlučník. Žlučník leží při spodní straně jater, hromadí a vylučuje žluč, kterou vytvářejí játra. Žluč je potřebná k trávení, zejména ke štěpení tuků. Problém žlučníku se projeví bolestí v oblasti pravého žeberního oblouku, kdy je třeba vyhledat lékaře. Aktivní činnost žlučníku je v noci mezi 23. a 1. hodinou, kdy se často problémy se žlučníkem projevují. Prevencí je kvalitní vyvážená a pravidelná strava. Riziková je obezita, velký obsah tuku ve stravě a stres.

Žít zdravěji nám pomáhají byliny. Jednou z bylinek, které jsou účinné při potížích se žlučníkem, je řepík lékařský. Čaj z něj zvyšuje tvorbu žluče, zabraňuje jejímu hromadění ve žlučovodech a zlepšuje trávení. Má antiseptické, protizánětlivé a močopudné účinky. Lžičku drogy zalijte ¼ l vroucí vody, nechte přikryté 15 minut vyluhovat, poté sceďte. Nálev připravujte vždy čerstvý a pijte 2–3krát denně teplý. Velmi účinný bude čaj 5., 6. a 7. března, kdy je Měsíc v Panně, a 27., 28. a 29., kdy je Měsíc v Raku.

Řepík lékařský / *Agrimonia eupatoria*

BŘEZNOVÉ LÉČIVKY A ZAHRADA

SBĚR LÉČIVÝCH ROSTLIN

- **BYLINY:** andělíka, kostival, podběl, prvosenka, puškvorec.
- **STROMY A KEŘE:** bříza, dub

ZKUŠENÝ HOSPODÁŘ, ZAHRADNÍK A VČELAŘ

- **NA POLI A LUKÁCH.** Za počasí nepříznivého platí totéž co v lednu a únoru, jinak orba a vláčení; setba jarního žita, ovsu, pšenice, vikve, máku a mrkve, v krajinách teplých i ječmene; řepku okopávat a plít; hlízule sklízeti; zimní pšenice a jetel převláčeti; krtiny na lukách rozhrabovati, holá místa posívatí travním semenem; nerovnosti zavlažováním způsobené urovnávat.
- **NA CHMELNICI A VINICI.** Rýhovati k novým chmelnicím; ponejprv okopávat; zbytečné prejty a mrcousky pořezávat. Révy za suchého povětří vyndávat, hnojit a pořezávat, z nejsilnějších okrajovati rozvody k posázení míst prázdných.
- **V ZAHRADĚ.** Okopávat zeleniny, plít a zalévat; přesazovati jahody, sázeti jakubky (zemčata) a vysazovati řípy, mrkve a tuříny na semeno, síti řeřichu a červenou řípu; chřestoviště poklízeti.
- **V SADECH OVOCNÝCH.** Odkrývat stromy a keře přikryté a ořezávat, očkovati a roubiti mladé stromky; zakládati stromovky a štěpnice, vysazovati pecky v jádřnici, obírat housenky a škodlivý hmyz. Meruňky a broskve chrániti před mrazy nočními.
- **VE DVOŘE.** Chystati semeni k setbám a čistiti je; hnojiva jako v lednu vyvážeti, a potřeba-li, mísiti kouspená hnojiva.
- **VE VČELNÍKU.** Počisťování a prohlídka úlů za prvních výletů včel, krmiti vychudlé uly, snímati pokrývky zimní.

RECEPT NA BŘEZEN

VEPŘOVÁ ŽEBÍRKA NA MEDU

Marináda: 1 stroužek rozdrceného česneku, 2 cm nastrohaného čerstvého zázvoru, 4 lžíce sójové omáčky, 1 lžíce medu, 3 lžíce suchého sherry, špetka mletého hřebíčku, špetka mletého nového koření

1, 5 kg vepřových žebírek

Žebírka nakrájejte na menší porce, položte do pekáčku a potřete marinádou. Uložte do chladu, nejlépe na 24 hodin. Pak pečte v troubě nebo grilujte. Během pečení je potřete marinádou.

Převzato s laskavým svolením paní Žofie Kanyzové—autorky publikace Lunární kalendář Krásné paní a publikace 2015.

2. 3. 1994 (21 let): Zemřel **Karel Kryl** - Český písničkář a básník. V anketě Největší Čech obsadil 29. místo (narodil se 12. 4. 1944).

3. 3. 2005 (10 let): Americký dobrodruh **Steve Fossett** jako první člověk na světě obletěl sólovým letem bez mezipřistání a doplnění paliva celou planetu Zemi. Cestu trvající 67 hodin podnikl s ultralehkým strojem nazvaným GlobalFlyer.

7. 3. 1850 (165 let) Narodil se **Tomáš Garrigue Masaryk** - státník, politik, filozof a pedagog. V roce 1918 se stal prvním prezidentem Československa. T. G. Masaryk byl sedmákrát navržen (ale jen v deseti nominačních letech) na Nobelovu cenu míru.

7. 3. 1940 (75 let) Narodil se **Miloslav Šimek** - Český herec a moderátor, podlehl leukémii. V anketě Největší Čech obsadil 97. místo (zemřel 16. 2. 2004).

7. 3. 1960 (55 let) Narodil se **Ivan Lendl** - Československý tenista, který po 270 týdnu vládl žebříčku ATP.

7. 3. 1945 (70 let) 2. světová válka: Spojenecká vojska překročila řeku Rýn po mostě u města Remagen. Tento most totiž jako jeden z mála nestačila německá armáda včas zničit.

8. 3. 1965 (50 let) Válka ve Vietnamu: Ve Vietnamu se vyloďili první američtí vojáci.

12. 3. 1930 (85 let) Indický vůdce **Mahátma Gándhí** a jeho stoupenci zahájili Velký solný pochod, kterým protestovali proti britské nadvládě v Indii.

14. 3. 1930 (85 let) Britové a Francouzi spolu schválili projekt na stavbu tunelu pod Lamanšským průlivem.

18. 3. 1945 (70 let) 2. světová válka: Americká armáda překročila západní československou hranici.

18. 3. 1965 (50 let) Sovětský kosmonaut **Alexej Leonov** vystoupil z lodi Voschod 2 a jako první člověk na světě 10 minut pobýval v kosmickém prostoru.

19. 3. 1927 (88 let) **Jiří Voskovec a Jan Werich** sehráli v Praze premiéru divadelního představení Vest Pocket Revue.

20. 3. 1995 (20 let) Náboženská sekta Óm šinrikjó provedla sérii plynových útoků v tokijském metru. Nervový plyn sarin přivodil smrt 12 osobám, na 5000 jich přiotrávil.

25. 3. 1985 (30 let) Při vyhlášení cen americké filmové akademie získal film Amadeus **Miloše Formana** 8 Oscarů.

26. 3. 1995 (20 let) V platnost vstoupila Schengenská dohoda o volném pohybu osob v rámci Evropské unie. Tím byly zrušeny kontroly osob na hranicích států EU.

29. 3. 1990 (25 let) Československá republika (ČSR) byla přejmenována na Českou a Slovenskou federativní republiku (ČSFR).

31. 3. 1917 (98 let) USA odkoupili od Dánska za 25 milionů dolarů Panenské ostrovy. Chtěli tak zabránit Německu, aby zde vybudovali vojenskou základnu.

PRO CHVÍLE ODPOČINKU

(Řešení najdete na poslední straně.)

Dívka přijde domů z obchodu a říká mamince, že mají velké salátové okurky a ukazuje šířku cca 4 cm a délku cca 30 cm. Hluchá babička je pozoruje a pak říká: Jen aby ...

3	VLAJKA	2	POVZDECH	POMOC telegraf.	KOŽÁČKÝ NÁČELNÍK	M	TROPICKÉ SILENSTVÍ	ODHAD VÝSLEDKU	STATEČNÁ ŽENA	KROUŽIT
POKLES OČNÍHO VIČKA						ÚTOK				
HLUK						BOKEM VLAST- NIT				
JESTLIŽE sloven.			AUTOMAT. ZBRAN LŮŽA							
KRÁDEŽ V LESE				STAV BEZ VÁLKY RYBÁŘSKÝ PYTEL				ZÁKLADNÍ ORGAN.zkr. ŠTĚRBINA		
OBEPNOUT PÁSEM							ZNOJ 3			
PRUŽNÉ DŘEVO						PISEČNÝ PŘESYP ZVUK				
M	HRDLO DVIH z řeč.				BLOUDIT očima DILENSKÝ STŮL					
DRUH PEPŘE				BEZCENNÁ VĚC PANSKÉ SIDLO slov.					SKLADBA PRO 9 HRÁČŮ	PUČÁL- KOVIC ŽIRAFA
INICIÁLY ATLETA ZMĚLIKA			ODLEHLÉ MÍSTO ŠEDOČER- NÁ BARVA							
ĎÁBEL						JENOM náf. KORÁLOVÝ ÚTES				
ŽENSKÉ JMENO							SPOJKA ČIDLO SLUCHU			
M	CITOSL. SYČENÍ	ZN.NANO- TESLY ŘÍMSKY 4			ZDE			NÁZEV HLÁSKY N OTEC řidč.		
1					ÚSLUŽ- NOST					
BICEPS					STOLNÍ HRA					KAŠTĚL PTOSA PYCH

HUMOR NA BŘEZEN

Přijde žena do kuchyně a vidí svého muže s plácačkou na mouchy.

"Co děláš?" ptá se.

Muž odpoví: "Zabíjím mouchy..."

"No a už jsi nějaké zabil?"

"Jo. 3 samce a 2 samičky."

Žena se překvapeně ptá: "A jak prosím tě poznáš rozdíl mezi samcem a samičkou?"

Muž odpoví: "3 seděly na sklenici s pivem a 2 na telefonním sluchátku"

Sousedky stojí na chodbě a drbou. Okolo jde Pepíček a slyší, co si paní od vedle povídají.

Přijde domů a říká tátovi: "Tati, letos budeme mít hodně cukroví."

"Jak to?" diví se táta. "No, protože sousedky říkaly, že máma už to měsíc peče s listonošem."

Někde v Grónsku.

"Tatínku, jsme lední medvědi?"

"Jasně, jsme lední medvědi."

Za chvíli: "Tatínku, a nejsem koala?"

"Ne, jseš lední medvěd!"

Jdou dál a za chvíli zase: "Tatínku, a nejsem medvěd brtník?"

"Ne, jseš lední medvěd! A proč se ptáš?"

"Protože je mi zima jak sviňa!"

Na vojně vydá nadporučík své jednotce rozkaz : „Na můj povel dvojřad nastoupit. Vy jste nerozuměli, vy malej bílej vzadu? Řekl jsem dvoj řad nastoupit! “

Vojín z jednotky odpoví: „Pane nadporučíku, ten malej vzadu, to je sněhulák.“ Nadporučík: „To mě nezajímá, na jméno jsem se neptal.“

Řešení křížovky:

...si tě taky pak vzal, děvče.

PRANOSTIKY na BŘEZEN

- Bouřka v březnu klade na dobrý rok.
- Březen bez vody, duben bez trávy.
- Březen hřmí – květen sněží.
- Březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem, máj – vyženem kozy v háj.
- Březnový sníh škodí polím.
- Druhdy i v březnu hýl na nos se posadí.
- Lépe býti od hadu uštknutu, nežli v březnu od slunce ohřitu.
- Suchý březek, chladný máj – bude humno jako ráj..

MOTTO NA BŘEZEN

*K úspěchu tě nezaveze výtah.
Musíš jít po schodech.*

*Tak ať se vám v březnu dobře
šlape!*

SLUŽBY

KADERŇICTVÍ: tel. 516 470 601

9. 3. a 23. 3.

Mgr. Zdeňka STÖHROVÁ

- masérské, rekondiční a regenerační služby
- poradenství v tradiční čínské medicíně
tel. 728 480 696 Vranová 27
775 056 180 Křetín 679 62
stohrova.zd@seznam.cz
www.masaze.web2001.cz

Vranovský zpravodaj březen 2015, ročník 11. Vychází 1x měsíčně, nákl. 200 výtisků. Vydává Obec Vranová – zastupitelstvo obce pro potřeby obce. Zveřejněné příspěvky a názory odrážejí stanovisko zastupitelstva obce, pokud v článku není uvedeno jinak. Cena: zdarma. Inzerce dle možnosti vydavatele. Uzávěrka do 20. dne v měsíci. IČO: 00532 207, reg. č. MK ČR E 15772, tel., fax: 516 470 655, e-mail: obec@vranova.info, www.vranova.info; redakce e-mail: zpravodaj@vranova.info